

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal veszi fel

Nur fidél.

Pécs, 1896. március hó 20.

(* *) Fehérváry báró honvédelmi miniszternek botrányos esete csak egy epizód abban a chronique scandaleuse-ben, melyet Bánffyék rendeznek a millenium nagyobb dicsőségére. Történhetik ebben az országban bármi, azért a kormányt baj nem éri, felelősség nem terheli, mert az a párturalmi szövetkezet, melyet parlamenti többségnek neveznek, mindig helyt áll és vakon szavaz kormányja mellett.

Ez már nem a pártfegyelem nyilvánulása, hanem az önzés nagysága és az erkölcsi erők fogyatékoságának tünete. Ez a pusztulás biztos jele, a mely fenyegeti a nemzetet. Sorra lehet venni a kormány bűnlisztáját, mindig ugyanezt az elintézési módot látjuk, hogy az a jól bedresszított többség mindent helyeslőleg tudomásul vesz, hogyha azok követték el, akik az abrakos tarisznyát tartják.

Uff király operettbodyi hülye népe és a silány alattvalói karikaturák korcs fajzatai elevenülnek meg abban a többségben, a melynek minden jó. Látják azt a szörnyű veszedelmet, a melybe a kormány vezeti Magyarországot, hanem azért minden jó. A többség csak szavaz; nem gondolkodik, nem eszmél, nem lát, nem hall, csak szavaz vakon mindent. És ez a nem éppen ingyen összeverődött többség veri

ezt a szegény országot és ez a többség viszi a végpusztulás felé.

Ez a kormány mindenért elvállalja a felelősséget, el Pulszkyért, a ki elcsókolgatta az ország pénzét, el Lukács Lászlóért, a ki közjogi abszurdumokkal hozakodik elő, de mikor elő kellene állani komolyan a felelősség viselésével, hát csak megindítják a gőzerőre berendezett szavazó-gépeket, ezeket az automatákat, a kik megszavaznak mindent, csak el ne felejtsek a rugókat jól megolajozni. Ó, ez az olaj, a mit ők nem akarnak elveszteni, a mely működteti az egész apparátust, bizony, ez nagyon sokba fáj ennek az országnak.

Ki van adva a jelszó: Nur fidél! E mellett büntetlenül cselekszenek, a mi nekik tetszik. Ignorálják a törvényeket, hisz az csak a szegény emberek számára való, az ő gyülekezetük képezi a legfőbb fórumot, mely rehabilitálja Fehérváry sajtó lelkületét, meghurcolt egyéniségét. A szabadelvű szövetkezet fölébe helyezi magát törvénynek, midőn kimondja magáról, hogy ők képezik a törvényt, a mit ők akarnak, az szent és megmásíthatlan. Igazolják Stomfát, elégtételt adnak a meghurcolt miniszternek.

Ugyan lehetnek-e ilyen többség mellett, ilyen párturalom vezetése alatt ebben az országban rendezett állapotok? Lehet-e remény arra, hogy első legyen a haza minden előtt? Hogy első legyen az ország

anyagi érdeke és az erkölcsi tisztesség megóvása. Hisz az erkölcsi veszteségekért is a kormány felelős, és éppen az a baj, hogy ezekért is épp úgy vállalja a felelősséget, mint a többi visszaélésekért: üres önérzettel, alakoskodással.

Hiszen a mi többségünk remek, klaszszikus a maga egészében. Mily riadó tettszéssel fogadja a miniszterek és beszélni képes hiveiknek kijelentéseit, bármilyen értéktelenek legyenek azok, majd pedig az ő pusztán nyers többségével siet utját állani még az ország közgazdasági érdekeit szolgáló leghelyesebb javaslatoknak is. Ott van például a filloxera-törvény, a hol a javaslat helyes megváltoztatását megakadályozta a kormány és még a Jókai által indítványozott módosításokkal sem tesz kivételt. Hja, a jelszó ki van adva: Nur fidél! csupán azért, hogy csorba ne essék azon a providenciális politikán, melyet Magyarország boldogítására folytat a jelenkor legtartalmatlanabb államférfia: Bánffy Dezső báró.

Pedig hát a hol a politikai és erkölcsi közszellem annyira lehanyatlott, ott bizony a gyászos pusztulás ijesztő képe veti előre árnyékát. Magyarország politikai erkölcsait a szabadelvű kormányzat többsége már nemcsak veszélyezteteti, hanem eljuttatta a lejtőhöz, a melyen gyorsan hanyatlik alá. De hát mit törődik a többség ily csekélységgel, csak ő élhessen. Legyen

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Angela nővér.

Magas, karcsu természetnek tökéletes szépségét még a bő apáca-ruha sem tudta teljesen elrejteni. Tartásán és nemes fejedelmén meglátszott a magas születés. Járása oly könnyű és halk volt, hogy a rózsafüzér csörgését alig hallottuk, pedig arról ismertük meg a jó nővéreket.

Angela nővérnek más ismertető jele volt, a harangozása. — Felváltva szokták a nővérek a zárda kis harangját „Angelus“-ra csendíteni s mi mindig felismertük Angela nővér csengetését.

Egészen másképp szólt a kis harang akkor, ha ő volt a soron, mint egyébkor.

Mintha egyenesen az ő alázatos üdvözlését tolmácsolta volna a kis harang ékes nyelve az Egi Szűz előtt. Oly halkán, oly ünnepélyesen hullámozott hangja a zárda boltíves csarnokain át.

Ha valaki ilyenkor látta Angela nővért a félhomályban, kezében a harang kötelével, imába merülve — önkénytelenül megállt mintegy elvarázsolva és várta, hogy mikor tűnik el ezen jelenség.

Ovái arca oly fehér és oly szabályos volt, mintha művészi véső alkotta volna kar-

rari márványból, csak egyedül mélytűző, nagy, fekete szemei adtak életet a madonnaarcnak, mint két ragyogó gyémánt világitva azt meg.

Mi növendékek legjobban szeretttük az összes apácák közül. Ő volt ideálunk, a kin rajongva csüngtünk, de egyszersmind tőle tartottunk legjobban.

Pedig soha sem hallottunk ajkáról szidást, sőt még egy feddő szót sem; ha valaki közülünk csinyt követett el, egy szemrehányó tekintet elég volt az ő szeméből, melylyel rosszaságát kifejezte, hogy a bűnös sírásra fakadjon.

Ha jók voltunk, oly kedvesen mosolygott ránk, hogy arcáról leolvashattuk helyeslését s ez boldoggá tett minket.

Szigoruan megkövetelte a szabályok megtartását s mi ezt jól tudtuk és óvakodtunk azokat áthágni.

Szünőráinkban azonban velünk csevegett, énekelt, gyermekmódjára játszott, mosolygott bohóságainkon, de nevetni soha sem láttuk és a legnagyobb élénkség közepette sem váltotta fel arca márvány-színét csak egy rövid pillanatra is a rózsaszín leghalványabb árnyalata sem.

Sokat töprenkedtünk lopva azon, hogy miért nem nevet Angela nővér sohasem. Mi nagyobb növendékek aztán hallottunk ugyan a régebbektől valamit, de ki tudja, igaz volt-e?

Azt suttogták, hogy Angela nővér magas család egyetlen gyermeke volt . . . pár éve, hogy belépett . . . szerencsétlen szerelme miatt, — egy magasrangú tisztet szeretett, a kihez szülei nem adták . . . stb. stb. De hát csak olyan szájról-szájra adott mese lehetett, a mit, ki tudja, melyik élénk fantáziájú növendék eszelt ki, hogy ideálját a regényesség csodás varázsával vegye körül . . .

Angela nővér soha egy szót sem ejtett ki, a mi reá és multjára világot vethetett volna, mi meg a világot sem mertük volna kíváncsiságunkat elárulni, vagy éppen kérdezni, nehogy a visszaemlékezés újabb felhőt vonjon különben is oly bánatos arcára, vagy éppen okozói legyünk szívbjaja felújításának, melyben a szegény nővér szenvedett. Majdnem hetenkint ismétlődött szívbjaja, egyszer gyengébben, máskor erősebben. Az orvos a zárt életnek, a sok elfoglaltságnak rőtta fel, s meghagyta a főnökönek, hogy Angela nővért a lehető leggyakrabban küldje a szabadba hosszú sétára.

Igy történt aztán, hogy napi sétáinkon Angela nővér volt kísérlőnk.

S mig mi kíváncsian tekintgettünk mindenfelé, de vigyázva, hogy a nővér észre ne vegye — addig ő lesütött szemekkel haladt mellettünk teljesen közönyösen az iránt, a mi a világban történik s amit mi oly figyelmesen vizsgálgettunk.

Csak néha-néha emelte fel tekintetét s

akár Tisza, akár Szapáry, Wekerle, Bánffy Dezső a hatalom élén és akár hogy is hurcolják az országot a végromlás felé, a többség mindent helyesel, tapsol és szavaz, mint a parancsolat.

Itt van a legfrisebb keletű botránykő, a millenniumi alapkövek elhelyezése. Utolsó órában hozakodtak velük elő és így nem is lehet azokat másnak nevezni, mint az első ezredévet záró szegényköveknek. Nos, fogadja el az erről szóló javaslatot mindenki, mert isten ucsse megcselekszi Bánffy, hogy még ezt is visszaszívja. Ne akadékoskodják az ellenzék, mert az lesz belőle, hogy összes millenniumi szoborművek a papiroson maradnak.

Persze, hogy persze: az első évezredben ugyanis csak a papiroson maradnak, bármennyire is siet az ellenzék a még hátralevő hat hét alatt: mert ennyi idő alatt nem lehet fölemelni sem az Árpád, sem a szent István szobrot, sem a pusztaszeri és többi emlékeket, legfeljebb papírmaséból, a mi különben leghelyesebben jelképezné a mai kasirozott Potemkin-féle államférfiaink szellemi és alkotó erejét.

És a világ nézi, figyeli is e nagy alkalommal a nemzetet, a mely tíz viszontagságos évszázad után a helyén maradt törhetetlenül és megcsodálja e maroknyi népet, hogy a súlyos megpróbáltatások végtelen során átlábolva elbirja még az utolsót is, ezt a mostanit.

Erreth János

országgyűlési képviselő beszéde a szőlők rekonstrukciója tárgyában.

(Tartatott a képviselőház március hó 19-iki ülésében.)

Erreth János: T. ház! Meg vagyok győződve, hogy a t. miniszter urat a legjobb szándék hatja át, hogy mindazt, mit hangoztatott, megvalósítani, a javaslat hézagait és hiányait annak végrehajtásánál pótolni és kijavítani akarja is, de amidőn ezt készség-

ilyenkor rendszeren a járókelők kíváncsian bámuló tekintetével találkozott, amelyek azonban hidegen hagyták őt.

Mint legnagyobb növendék, én szoktam vele a legutolsó párt képezni, de sohasem vettem észre, hogy a csodáló tekintetek za varba hozták volna.

Talán szokva volt ő ahhoz „azelőtt.” Egyik szép májusi délután a főnöknő ismét sétálni küldött bennünket a városi sétatér fái alá.

Angela nővérrel mentünk a szabadba, hogy ő is élvezhesse a jótékony, üde levegőt.

Már egy órája lehetett, hogy a százados fák árnya alatt fel és alá járkáltunk, halkan csevegve és a gyér járókelőket vizsgálgatva.

Olyan szabadoknak éreztük magunkat a zárda falaitól távol a zöld mezbe öltözött természet közepén!

S úgy látszott, hogy Angela nővér is egész élvezettel szívta be a friss levegőt s gyönyörködött a dalos madárcák csicseregése és a játszi napsugarak aranyos fényében, melyek a sűrű lombokon átszűrődve, a sétány finom porondjával csokolóztak.

Egészen elmerült a szép természet szemlélésébe s a lombok lágy susogása mellett — mit sem hallva és tudva a körülete történéseiből — mélyen lépdelt mellettem — mig én társnőmmel csevegtem.

Susogásunkat egyszerre valami szokat-

gel bevallom, ki kell fejeznem azt is, hogy az én igénytelen nézetem szerint egy ilyen nagy mű létesítésére, mint a minő elpusztult szőlőink regenerációja, egy bármily lelkesedés és ügyeszeretettől áthatott ember akarata ereje önmagában, — még ha az miniszter is — garanciául nem szolgálhat, hanem a kitűzött cél megvalósításának zálogát egyedül abban találhatjuk, hogy az intézményileg is legyen biztosítva. (Helyeslés balfelől.)

A baj gyökeres orvoslása évek hosszú sorozatán át kifejtendő lelkiismeretes és lan kadatlan munkásságot veendő igénybe a legkedvezőbb esetben is, s minket senki sem biztosíthat arra nézve, hogy a mű befejeztéig a t. miniszter ur őszintén elismert ügyeszeretete és buzgalma örökönd az ország e részbeni igényei sikeres kielégítése felett, de nincs ki biztosítékot nyújthatna arra nézve sem, hogy hason jóakaratu leendő esetleg az ő utódja is szőlőink regenerációja iránt.

Biztosítékunk csak törvény lehet. (Ugy van! a baloldalon.) A javaslat hézagainak pótlását, hiányainak kijavítását magában a törvény szövegében lehet csak és kell eszközölnünk.

Mi miniszteri ígéretekben meg nem nyugodhatunk, megnyugodnunk nem szabad.

Közel husz éve, hogy a filoxera pusztítja szőlőinket, feljajdultak a községek és törvényhatóságok, felszólalt s sürgette az e részben szükségessé vált intézkedések haldéktalan foganatba vételét, ugyszólván évenként e teremben az ellenzék. S mindennek mégis mi volt eredménye? Többé-kevésbé rózsás ígéretek a kormányok részéről, s a baj tovaterjedése az életben.

Hisz mindennap tanui vagyunk annak, hogy e teremben már-már a legkicsinyesebb kérdésekben is csak azt fogadja el a t. többség, a mit a t. kormány tagjai kívánnak, (Igaz! úgy van! a bal- és szélsőbaloldalon) s e részben a t. többséget meggyőződésének kijelentésében egyáltalán nem alterálja az, hogy esetleg tegnap ép' ennek ellenkezőjét hangoztatta, mint megdönthetetlen, egyedül helyes dogmat.

Hisz csak tegnap mutatta ki Issekutz Győző t. barátom, a t. előadó urral szemben azt, hogy az 1895. évi költségvetés tárgyalásánál a t. miniszter ur elődje gr. Festetics Andor t. képviselő ur, a filoxera kérdésben ellenkező álláspontot foglalt el, mint

lan zaj zavarta meg, mintha távolról kardcsörgést és sarkantyú pengést hallottunk volna. Figyeltünk. Csakugyan! — Örültünk, hogy végre valakit láthatunk s a közeledő zajból ítélve, éppen egy valóságos katonát, a kiket a zárda még festve sem tűr meg. Mindig tisztában meg lehetett különböztetni a kard csörgését és a sarkantyú pengését. Végre már a katonás lépteket is jól kivehettük s néhány perc múlva az alak körvonalai is kiváltak a félhomályból.

Mikor az első párokhoz ért, láttuk, hogy csakugyan jól sejtettük, mikor a léptek után tisztnek gondoltuk a közeledőt.

Magas, nyulánk barna fiatal tiszt volt, aki lassu léptekkel haladt az árnyas fásor alatt.

Már csak 10—15 lépésre lehetett tőlünk, szerettem volna közelebről megnézni, de akkor ki kellett volna a sorból lépnem, amit Angela nővér szigorúan megtiltott.

Mit csináljak? A tiszt már egészen közelünkbe ért, hirtelen lopva a nővérre pillantottam, hogy észrevenné-e, ha rendet megszegem? S nagy meglepetésemre láttam, hogy a nővér összerenzen és — hihetőleg a szokatlan zaj által figyelmessé téve — tekintetét, mely eddig a már hanyatló fényű napsugarak rezgő játékát kísérte — a tiszt felé fordította. A következő pillanatban Angela nővér arcát mély pír borította, szeme tágra nyílt a csodálat és ijedtségtől.

a t. miniszter ur; s ugyanaz a többség, mely tegnap egy emberig állást foglalt a t. miniszter ur mellett, lelkes helyesléssel szankcionálta ennek ellenkezőjét egy évvel ezelőtt, mert akkoron ugyanazon széket elfoglalt gr. Festetics Andor volt földművelési miniszter ur azt hangoztatta elfogadandónak. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ily körülmények között méltán lenne vádolható az ellenzék most, a midőn husz évi vajadás után első ízben áll szemben egy a baj orvoslására beterjesztett pozitív javaslattal, ha azt oly formába önteni nem igyekeznék, mely forma helyesnek tűnik fel arra, hogy általa a már-már a tönk szélén álló szőlőbirtokosok károsodását emberi számítás szerint lehetőleg biztosan helyreállítani, nemzeti kincsünket megmenteni s a jövő esélyei eillenében biztosítani hisszük. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Igy vagyok meggyőződve én s miután a törvényjavaslat szövegét a cél biztos elérése tekintetéből helyesnek nem tartom, a br. Andreánszky Gábor t. képviselőtársam általi benyújtott módosítványt elfogadom s ahhoz hozzájárulok. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ezt a t. miniszter ur közhelyeslés között önmaga részéről is hangoztatta. Elvi kifogása ez eillenében tehát nincs.

De a vagyonos és szegény szőlőbirtokosok közötti különbségnek a törvénybeni hangoztatását szociális szempontból elfogadhatlannak minősítette.

Az én igénytelen nézetem szerint, t. ház, a szegénység, mint ilyen, sehol és soha szegénytelennek nem minősített, ilyennek nem is minősíthető — méltán szegénytelennek (Ugy van! a baloldalon) és méltán megbotrányoztatónak minősítendő azonban, ha valakinek szegénysége bármi célból történjék is az, felhasználhatik arra, hogy ez az illetővel az elkerülhetetlennél nagyobb mérvben éreztetessék, avagy ürügyül felhasználatik kiaknázására.

Már most ha párhuzamot vonunk a között, hogy a t. miniszter ur szerint a kérdés olyképp oldassék meg, miszerint azok a szegény szőlőbirtokosok minden esetben hozzá folyamodni kénytelenek szegénységükre való hivatkozással, hogy a szőlők rekonstrukciója szükséges szőlővesszők és karók birtokába jussanak, s ekkép kegyelmét eset-

Láttam, hogy a tiszt is hasonló bámulattal szemléli a nővért, midőn mellettünk elhaladni akarván, véletlenül vagy kíváncsiságból reá nézett és mintegy parancsszóra állva maradt.

De mintha egy jéghideg kéz simogatta volna végig ujjával a nővér arcát, olyan halálápadtság váltotta fel a pirt, mely egy pillanatig oly csodás széppé tette őt.

Félrefordította fejét és lehajtá, aztán ismét az ő nyugodt lépteivel sétált tovább — újra a régi szelid nővérré lett.

Már jó messzire jártunk a helytől, hol ezek történtek, mikor kíváncsiságból visszaneéztem, ugyanazon a helyen állt még akkor is a tiszt és mintha láthatatlan hatalom kényeszeritené, tekintetével minket követett.

A tiszt közvetlen mellettünk állott. Véletlen vagy kíváncsiságból e, ránézett Angela nővérre. Tekinteteik találkoztak s egyszerre valami láng gyult fel szemeikben, mintha lappangó vulkán jelenék mögöttük. A tiszt megigézve megállt.

Szegény Angela nővért ugylátszik szivbaja ismét elővenni készült, mert mind sápadtabb lón, ajkai halaványak, majd kékek lettek s bár meggyorsítottuk lépteinket, mégis alig bírta magát fentartani.

Mikor hazaértünk, már úgy vittük fel a lépcsőkön, oly rosszul lett.

A főnöknő lefektette s rögtön az orvosért küldött, mert nagyon rosszul volt sze-

ról-esetre kérelmezzék és a között, a mit mi akarunk, vagyis, hogy a szegény szőlőbirtokosok ingyen szőlővesszők és karókban való részeltetése a törvényben statuáltassék, ezen igény részükre törvényileg biztosítsassék, ők tehát nem a kormány, vagy miniszter szeszélye, avagy jóakarata szerint esetről-esetre változó kegyelmének legyenek kiszolgáltatva. — ugy, igénytelen nézetem szerint, minden elfogulatlan előtt bizonyára előnyösebbnek fog feltűnni a mi álláspontunk, mint a t. miniszter uré. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Azok a szegény szőlőbirtokosok abban bizonyítékát fogják fellelni, hogy a magyar állam gondoskodásának elsősorban osztályrészesei ők, s ez buzdítólag fog rájuk hatni mindenha, hogy ezen magyar állam hű fiainak érezzék magukat, a melyért, ha a vész harangja megkondul, áldozatra ők is legyenek készek, mire nézve őket a miniszteri kegyelem bármi sugárai ösztönözni nem fogják soha.

Kifogásoltatott az ellenzék részéről, hogy bár a törvényben kifejezetten meg van mondva, hogy a kölcsönök egész összegükben készpénzben lesznek kiutalványozandók, így a törvényjavaslat indoklásában, valamint a földmívelési bizottság jelentésében ki van fejezve az, hogy a vesszők, a karók természetben lesznek kiszolgáltatva. Erre a t. miniszter ur azt válaszolja, hogy igenis ez ekkép fog eszközöltetni, de ezzel a szőlőbirtokosok károsodni nem fognak, mert a bank ugy a vesszőket, mint a karókat önköltséggel fogja kiszolgáltatni.

No hát erre nézve az én igénytelen nézetem az, hogy nem az indokoltság, nem is a földmívelési bizottság jelentése, hanem egyedül a törvény szövege lehet a döntő és mérvadó, ez képezi a korona szentesítésének tárgyát, ez lesz közzétéve, ennek határozmányai szolgálhatnak egyedül irányadóul a bank és felek között, s a bíróság előtt, ha az ügy esetleg odakerülne. A törvény 10. §. tehát ekkép mindenestre módosítandó lesz. Ami pedig azt illeti, hogy a bank a szőlővesszőket és karókat önköltségen fogja csak felszámítani, azt jegyzem meg, hogy sem a javaslat indoklásában, sem a t. miniszter ur eddigi kijelentéseiben egy szó említés sincs téve arra nézve, hogy a bank a maga részéről is szőlőtelepeket fog felállítani és szőlőkarókat saját üzletkörében készíttetni. Tehát azokat ott fogja beszerezni, a hol éppen ilyeneket kap, és miután ezen részben

gény nővér. Az orvos megvizsgálta és asután sajnálkozva csóválta fejét.

Másnap nem kelt föl Angela nővér, nagyon gyengének érezte magát.

Hiába vártuk, a harmadik és negyedik napon sem jöhetett közénk; — nem is látuk őt többé, csak egy hét múlva — a koporsóban. Olyan szelid és szép volt ott is, de hiába kerestük az arcán azt az utolsó mosolyt, mely a „békében elhunytak“ arcán honolni szokott, inkább valami néma fájdalom vont arra árnyat.

Temetése nagy sokaság részvéte mellett folyt le; a zárda tanítványai, a szülők és az előkelő hivatalnokok nagy része, kik ismerték őt, mind megjelentek, hogy elkísérjék a kedves Angela nővért utolsó útjára. A ténykedő egyházi férfiakon kívül, még egy magas katonatiszt is haladt a koporsó mellett.

Délutáni sétáink ezentúl az elköltözött Angela nővér sírjához vezettek bennünket, a melyen mindig egy friss koszorút találtunk, élővirágokból kötve.

Ki küldhette? Senki sem tudta, talán egyedül csak én sejtettem.

Timár Józsa.

a bank mi kötelezettségben sem áll, hogy azokat csak egy bizonyos maximális árt meg nem haladólag szerezheti, be az, hogy a bank csak önköltségen számíthatja azokat fel, a kölcsönt igénybe vevő felekre nézve mi garanciát sem szolgál az ellenében, hogy ezek nekik magas áron fognak felszámíttatni.

A mi a talajvizsgálatot illeti, azt mondta a t. miniszter ur, hogy egy-két vidék leszámításával az ország összes vidékeiről lettek már talajminták Budapestre hozva és itt megvizsgáltatnak. No hát ha ezzel a t. miniszter ur azt akarja tán mondani, miképp csak Budapesten fog vizsgálati telepet fel állíttatni — mire nézve gróf Festetich Andor t. képviselő ur is a törvény szövegét illetőleg aggályát fejezte ki — ugy ezt teljesen elégtelennek tartom. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Ily vizsgálati telepeket minden jelentékeny szőlővidéken kell felállítani, hogy a célt, melyet elérni akarunk, el is érjük. Nincs oly akárcsak két holdnyi terület, mely egész terjedelemben ugyanazon minőségű fel-, közép- és altalajjal bírjon. Az egész ország összes vidékeinek talajaiból mintát Budapestre hozni, itt vizsgálat tárgyává tenni, minden, csak alapos vizsgálat nem lehet.

Engedje meg a t. ház, hogy még csak néhány rövid megjegyzést tegyek a regeneráció mikénti keresztülvitelére nézve. (Halljuk! Halljuk!)

A törvényjavaslat a rekonstrukciónál első sorban figyelembe veendő kipusztult szőlőterületet 300 ezer holdban jelöli meg, a melyből teljesen kipusztult már 220.000 hold.

Ezen 220.000 hold kipusztult, ugy a kipusztulóban levő 80.000 hold regenerálására szükséges mennyiséget a törvényjavaslat 1.440 millió szőlő-oltványban tünteti ki, melynek előállításához 5.760 millió szőlővessző szükséges, s hogy ezt termelhesük, tíz éven belül 7.200 hold anyateleppel kellene rendelkezünk.

No hát, t. ház, ez teljesen igaz, ha a regenerációt tisztán fásajtványokkal akarjuk eszközölni, a mint ezt a törvényjavaslat ajánlja.

Én, t. ház, évek hosszú sora óta foglalkozom szőlőszettel. Volt alkalmam regenerálni szőlőt európai vesszővel, volt és van alkalmam, sajnos, ezt tenni amerikaival. Az elméleten kívül volt alkalmam elsajátítani gyakorlati ismereteket is. A gyakorlati életben szerzett tapasztalatból beszélek.

Én a regenerációt sima vesszőkkel s baranyai, nem mint Bernáth Béla t. barátom multkori beszédében tévesen mondta, beregi zöldajtás útján a leghelyesebb s legolcsóbbnak tartom, mert hosszú évi tapasztalatom nekem azt mutatta, hogy a sima vesszőből nőtt tőke legalább a vitis viniferánál, — s nem forog fen ok, hogy feltegyem az ellenkezőt az amerikai vesszőnél, — mindig erősebb volt, mint az, mely mint gyökere vessző lett elültetve s gyérités mellett a filloxerának is jobban ellenállt, mint emez, — s mert egy és ugyanazon terület beültetésére kevesebb vessző beszerzése szükséges, mint a fásajtásnál.

Mint már korábban jelezni szerencsém volt, én első sorban a szőlőket saját munkájukkal művelő szegény sorsu birtokosokat akarom az állam részéről és pedig ingyen vesszőkben részesíttetni, hogy ezáltal nekik a létet biztosítsuk, őket a kivándorlástól visszatartsuk s az amerikai szőlőművelés gyakorlati módszerének elsajátítására a legkövetlenebb módon ösztönözzük. (Helyeslés balfelől.)

Ugy hiszem, nem csalódom, ha felteszem — mert e részbeni pontos statisztikai adatok nem állnak rendelkezésemre — hogy a már teljesen kipusztult szőlőterületnek mintegy felerésze ily szegényebb sorsu birtokosok kezén van — tehát mintegy 110.000 hold —

a minek teljes beültetésére szükséges 528 millió vessző.

Ennyi esidő szerint nem áll rendelkezésünkre. A kérdés tehát, mit tegyünk, hogy ezen mennyiséget lehető rövid idő alatt előállítsuk? Adunk minden egyes ily birtokosnak legalább a szőlőterülete 1/6 részének beültetésére szükséges sima vessző mennyiségét, hogy est egyelőre anyatőke gyanánt szőlőjében elültesse s az ezen termelt vesszőket az ültetést követő második évtől kezdve zölden beojsa s következő tavasszon mint sima ojtványt tovább ültesse. Ha a talajforgatást, ültetést és ojtást oksszerűen eszközli, meg vagyok győződve, 6—7 év múlva mindegyiknek kész szőlője lesz. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Elmaradhatatlan feltétel azonban, hogy a vesszők, a melyeket az illető birtokosok kapnak, egységesek s talajjuknak teljesen megfelelők is legyenek, mert a mennyiben e részben kellő gondossággal el nem járunk — s ezt a t. miniszter urnak szives figyelmébe különösen ajánlom — az egész munka kárba vészett ép ugy, mintha ily fás ojtásokat alkalmaznánk.

Ily művelet mellett szükségünk lenne tehát egyelőre a rendelkezésre álló anyatelepekből az 528 millió 1/6 részére, vagyis 88 millió vesszőre, a minek egy év alatti előállítására 1100 holdnyi anyatelep kívánatik.

Az ez idő szerint rendelkezésünkre álló anyatelepek ezen vesszőszükségletet tehát két év alatt előállíthatják.

A regeneráció ezen módját alkalmasom én saját szőlőimben és hogy helyesen járok el, mindenki a helyszínén meggyőződhetik. Nálam a sima vesszőnél a megeredési eredmény 80—85%, a zöldajtásnál a letolyt évben volt 88 százalék. Mindenesetre sokkal kedvezőbb eredmény, mint a fásajtásoknál, melyet a törvényjavaslat 25 százalékban tüntet föl.

Astán t. ház, mint a törvényjavaslat indoklásában, de a földmívelési bizottság jelentésében is nagyon helyesen ki van fejezve, nekünk a szőlőmunkások kellő kiképzésére is nagy gondot kell fordítanunk. Az alapismeretek elsajátítására szolgálni fognak a felállítandó telepek, hogy a szőlőmunkás a figyelmes és lelkiismeretes munkába ugyszólván beleélje magát, erre biztosabb mód nincs, mint hogy saját szőlőjében gyakorolja magát. Ott bizonyára a legnagyobb gonddal fog munkálkodni, mert a szerint, a mint dolgozik, szüreteli fáradozásának gyümölcsét. (Élénk helyeslés balfelől.)

Ha így járunk el t. ház, nincs szükségünk a törvényjavaslatnak a szegényebb sorsuakra nagyon veszélyes, de a legjobb esetben kétséges értékű, drága banknyújtotta hitelre s megóvjuk államkincstárunkat, mely bizonyára nem duzzad a feleslegektől, az ez idő szerint még megközelítőleg meg sem határozható veszteségek veszélyétől.

Mint Eötvös Károly t. képviselőtársam igen helyesen megjegyezte, a forgatási munka véghezvitelére, még egy szegényebb sorsu szőlőbirtokos sem érzett hajlandóságot magában arra, hogy kölcsönt vegyen fel. Én ehhez csak azt teszem hozzá, hogy a mint nem kért még szegény ember kölcsönt a forgatás keresztülvitelére, ugy nem fog kölcsönt kérni a saját kezei által véghezviendő további munkálatokra sem.

Hozzájárulok Andreánszky b. t. képviselőtársam indítványához. (Élénk helyeslés balról.)

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter erre a beszédre a következő választ adta:

Engedje meg a t. ház, hogy Erreth János t. képviselő ur érdekes fejtegetéseire röviden reflektáljak. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselő ur azt hozza fel, hogy nem a változó miniszterek buzgalmitól és akaratától, hanem intézményektől kell a

szőlők rekonstrukcióját függővé tenni. Ebben teljesen igaza van és épen azért az eddigi adminisztratív kormány működést túlhaladva, a törvényjavaslattal léptünk a ház elé, intézményes uton akarván a szőlők rekonstrukcióját biztosítani. (Helyeslés és tetés jobbfelől.)

A t. képviselő ur azt a kérdést is felvetette, hogy mi garancia van a tekintetben, hogy a bank az önköltségén adandó szőlővesszőket megfelelő minőségben és áron fogja adni. Erre nézve annyit mondhatok a t. képviselő urnak, (Halljuk! Halljuk!) hogy a kormány kötelezte a bankot, hogy az általa természetben adandó szőlővesszőket és oltványokat egyenlő feltételek mellett első sorban az állami telepekről, másodsorban az államilag segélyezett telepekről és csak harmadsorban szerezze be magántelepekről.

A t. képviselő ur felhozta azt is, hogy miképen kontempláljuk a talajvizsgálatokat és hogy nem tartaná helyesnek a talajvizsgálatok ügyét egészen centralizálni. Ebben én a t. képviselő urral bizonyos fokig egy nézetben vagyok, t. i. az, a mit mi csinálunk, hogy t. i. talajvizsgálatot eszközölünk a központban, nem az egyes szőlőknek, nem az egyéni birtokosok talajának vizsgálata, az a különböző elsőrendű borvidékek talajának a megfelelő talajnemek szerint általánosságban való vizsgálata és meghatározása. Egészen más az, a mikor valaki egyénileg szőlőjét rekonstruálni kívánja és a mikor ezen egyéni birtokosnak talaja talán eltérő azon borvidék főbb talajneveitől, az ily esetekben közgeim az ország különböző vidékein az ily helyzetben levő egyes birtokosok talaja vizsgálatában segítségére lesznek. (Helyeslés jobbfelől.)

A t. képviselő ur felhozta továbbá, hogy az oltások rendszere különböző; ő különben a sima vessző termelés, a zöld oltás mellett van. Hát t. képviselő ur, a törvényjavaslat semmiféle rendszernek sem praedjudikál. E törvényjavaslat abból indul ki, hogy minden borvidéken azt a rendszert alkalmazzuk, a mely ott leginkább megfelel (Helyeslés.), a melylyel ott a legtöbb sikert lehet elérni. (Élénk helyeslés balfelől.) Megengedem, hogy a t. képviselő ur által felhozott rendszer teljesen megfelelő azon a vidéken, a hol a képviselő ur működik, miután magam is értesülve vagyok arról, hogy ott a szőlőművelés színvonala tekintetében a köznépp már meglehetősen előhaladott stádiumban van.

Ezeket kívántam Erreth János t. képviselő ur t. fejtegetéseire röviden megjegyezni és csak sajnálom, hogy az idő előrehaladott volta miatt ezuttal azokra bővebben nem terjeszkedhetem ki.

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIV-ik évfolyamának második negyedére.

Ide s tova negyedszázada lesz, hogy a „Pécsi Figyelő“ a függetlenségi eszmék zászlótartója hazánk eme végvidékének mondható részén. Hosszu pályafutása alatt soha sem tért el kitűzött céljától, folytonosan szószólója volt a függetlenségi törekvéseknek és jóban, rosszban kitartott elvei mellett, úgy annyira, hogy ma már büszkén hivatkozhatik multjára, mely immár kész politikai programm.

Azóta a „Pécsi Figyelő“ olvasói-

nak szaporodásával egyre fejlődött, egyre haladt a másfél éve, hogy mint **napilap** szolgálja úgy a közönség érdekeit, mint azt a nagy eszmét, mely Magyarországnak a perszonál unióig való önállóságát akarja létesíteni.

A „Pécsi Figyelő“ főerősségét képezte a multban, úgy képezi a jövőben is az igazságnak pártatlan kimondása. Ez okozta azt a nagymérvű fölkaroltatást, mely lapunkat a Dunántuli rész legelterjedtebb lapjává tette.

Igyekezni fog a „Pécsi Figyelő“ jövőben is lépést tartani a haladó korral és naponta számot ad a városban, a vármegyében lefolyt eseményekről; természetesen az aktuális országos eseményeket is figyelemmel kíséri és ezekről is tájékoztatja olvasóit.

A „Pécsi Figyelő“-t hivatásos ujságírók írják, gondosság, jó magyaros stílus és megbízhatóság azok, a mik vezetik őket, a régi gárda tagjait közleményeik megírásánál. Vezércikkeink mindig aktuális eszméket ölelnek föl és tájékozzák a közönséget a politika és társadalom ugynevezett szálló igéiről. Tárca rovatunkban főszólyt helyezünk azok színvonalára és leginkább saját nevelésű tárcáiról dolgozatait mutatjuk be, olyanokét, a kik ugyszólván a mi közönségünk előtt izmosodtak meg. Helylyel-közzel persze idegenben élő, tőlünk elszármazott ismerős íróktól is hozunk dolgozatokat, el nem zárkozva a tudományos jellegű, vagy fordított tárcák elől.

Különös gondot fordítunk a városi és vármegyei közélet nyilvánulásaira. Közgyűlési tudósításainkat a hűség és megbízhatóság jellemzi, a miben nagyban segítségünk van gyorsíró munkatársunk.

Hirrovatunk, a mint tapasztalhatta közönségünk, napról-napra élénkebb és változatosabb, a mit belső dolgozó társaink ügyessége és leleményessége mellett nagyszámu vidéki levelezőnknek tudhatunk be.

Ezenkívül a közgazdaság, tanügy, irodalom és művészet külön rovatai teszik lapunkat érdekessé, a mit országgyűlési és távirati rovataink csak fokoznak. Fővárosi kipróbált és megbízható tudósítónk gondoskodik róla, hogy a mi közönségünk a legfrissebb híreket előbb tudja meg a mi lapunkból, mint a fővárosiakból.

Ha még fölemlítjük, hogy ujév óta naponta négy oldalas regény mellékletet adunk lapunkhoz, melyek összegyűjtve csinos kis kötetet képeznek és pedig évenként 4-5-öt, alig hiszszük, hogy minden igényt ki nem elégítettünk.

Bizalommal fordulunk tehát a közönséghez, kérjük az évnegyed alkalmából előfizetéseik szives megújítására. Lapunk ezután is az esti órákban jelenik meg Pécsen, úgy hogy másnap reggel minden vidéki előfizető olvashatja.

Heti kiadásunkat továbbra is fentartjuk azokra való tekintettel, a kiknek nem szükséges naponként az ujság és a szellemi táplálék.

Lapunk előfizetési ára marad a régi.

A napilap:

Félévre 5 frt
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 85 „

A heti kiadásé:

Félévre 1 frt 50 kr.
Negyedévre 75 „

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hírek.

Pécs, 1896. március hó 20

A második évforduló.

Két éve ma, hogy villámként röpült szét Minden tájára az egész világnak:
„M e g h a l t K o s s u t h !“ És könyűiket törölték

Mind, a kiket az érzés töre áthat;
A kik tudnak: hazáért lelkesedni,
Szent szabadságot, népjogot szeretni
S kiknek szeme Kossuthban csak azt látta,
Mi volt nekünk: a magyar Messiása!

Meghalt Kossuth! . . . Magyarhon szive rezdül.

Köny tör elő a lelketlen kövekből,
A föld megindul, gyász borul az égre.
Apostolunknak már örökre vége!
Szive, a melybe szép hazánkat zárta,
Megtűnt dobogni, s a halálnak árnya
Mikor homályként borult két szemére:
E gyászos napnak immár másodéve!

Meghalt Kossuth! . . . S világgá hogy röpíti

E két gyászos szót halál hírnöke.
A férfi gyermek lesz és elkezd érní,
S a gyermeknek oda van öröme!
És a hegedűs összetöri kobzát.
Gyászadt kiverni sincsen ereje, —
S írját talán a napok meg se hozzák,
Ma se hegedt be szívünknek se!

Meghalt Kossuth! . . . És nincs hely a világon,

Hol megdöbbenést ne okozna ez!
A Jellasicsok arcát szinte látom,
A mint halálos sápadtságba vesz;
És a fehér cár, ura vad hordáknak,
Mik tönkreverték szent eszményeit,
Érsi kezét az ember zsarnokának,
S titokban ejti sűrű könyeit!

Meghalt Kossuth! . . . Istene magyaroknak,
Ki te népednek, mindig pártját fogtad,
Ki el nem hagytál soha a veszélyben
S nekünk adtad Őt, hogy érettünk éljen,
Ki érettünk már annyi csodát tettél,
Ki bennünket tán még most sem feledtél:
Lásd, két év óta csak vizályban élünk:
Nagy szellemét, óh, küldd el hát közébünk!

Viador.

Naptrend 1896. március 21-én.

Naptár: szombat, márc. 21. — Róm. kath. Benedek. — Prot.: Benedek. — Görög-kel: (márc. 9.) Szab. 40 vért. — Zsidó: S. Vajkura. — Nap két 6 óra 3 perckor. — Nyugszik 6 óra 11 perckor. — Hold két 5 óra 07 perckor este; — Nyugszik 3 óra 11 perckor éjjel.

Időjárás: hőmérőjellet 11 fok Cels. meleg, légnymás 752. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változó felhőzet mellett enyhe idő, helyenkint csapadék várható.

Színház: Székely Irén felléptével „Bajazzok“, opera 2 felvonásban. „Tabarin felesége“ szimű 1 felvonásban.

— **(A város millenniumi képe.)** A város megbízásából a millenniumi kiállításra Kubányi Lajos festőművész egy nagyszabású képet festett, melynek tárgya: „A püspöki kar hódolata a felség előtt a restaurált székesegyház felszentelésekor.” Ez a hatásos festmény most elkészülvén, hétfőtől kezdődőleg a jótékony nőegylet helyiségében több napon át közszemlére lesz kitéve, még pedig a nőegylet alapja javára szánt 10 kros belépődíj mellett. A valóban sikerült festmény megtekintését melegen ajánljuk az érdeklődő közönségnek.

— **(A Mecsek-Egyesület évi jelentése.)** A Mecsek-Egyesület jelentése az 1895 ik évről most jelent meg. Összeállította Kiss József egyl. titkár. A jelentést magában foglaló füzetet Kardos Kálmán Baranyamenye és Pécs szab. kir. város főispánjának arcképe vezeti be, a ki az egyesület megalakulása, 1891. év óta, elnöke az egyesületnek. Az ő érdemeit röviden, de valószínűleg ismertető cikkek után a múlt évről szóló titkári jelentést találjuk a füzetben, melyet az egylet évi rendes közgyűlése alkalmából bőven ismertettünk, majd a pénztári kimutatást látjuk, mely szerint az egylet múltévi bevétele 1196 frt 25 kr. volt, kiadása pedig 200 frt 13 krral kevesebb. Az egyesület tisztikarának, választmányának és tagjainak névsora szerint a múlt évben az egyesületnek 15 örökös tagja, 49 alapító tagja és 579 rendes tagja volt, közöttük Abaligetén 2, Budapesten 12, Bródban 1, Dárdán 3, Dorogon, 1, Előszálláson 1,

Győrött 2, Kátolyon 1, Kisteleken 1, Kolozsvárott 1, Szentlőrincen 1, Mohácson 1, Orfűn 1, Pécsen 532, Pécsváradon 5, Sásdon 1, Siklóson 10 Szabolcsan 2, Üszöghön 1. Elhaltak az egyesület tagjai közül a múlt évben összesen heten, köztük Dulánszky püspök, báró Ottinger, az öngyilkos lett Szász Gyula, Szucsics Károly ügyvéd stb.

— **(Egy színésznő sirja.)** A budai külvárosi régi temető keleti végén, a kapu mellett lévő aranyoroszlános katonai síremléktől jobbkéz felől, egy végnapjait élő szomorufűz tövében fehérlik az az idők rongálta, esőmosta sírkő, melyet 1857-ben a pécsi nők emeltettek Takács Ádámné szül. Rózsa Antónia színésznőnek, ki ugyan azon esztendőben, április hó 12 én halt meg Pécsen. A sírt bizonyára sok ideig gondozhatták az emléket felállított „pécsi nők,” de valószínűleg azok is, — kik e sírt csupa kegyeletből ápolták, — nagyrészen ott vannak már, ahol a megboldogult színésznő, néhai Takács Ádámné asszony van, aki egészen fiatalon, 27 éves korában tűnt le örökre a színpadról. Így eshetett aztán meg, hogy a sír egészen át lett adva a feledésnek, a pusztulásnak s ma már a vadbozóttal ellepett, behorpadt kis halom körül a néma enyészet lappang... Takács Ádámné asszony abban az időben valószínűleg kedvence lehetett a pécsieknek; legalább erre mutat az 1857-ben élt pécsi nők kegyelete, hogy az elhalt színésznőnek költ-

ségükön emléket állítottak. Esért is, de meg másfelől azért is megérdemli néhai Takácsné asszony, hogy pusztulóban levő sírját újból gondozás alá vegyék az erre illetékesek ezek, mert ez a színésznő egy negyvennyolcas szabadsághónak a felesége volt. Az agg harcos még ma is él, s mint rokkant színész a nagysurányi színészménásban tartózkodik. Hisszük, hogy a mostani pécsi nők nem hagyják továbbra is pusztulni azt a sírhalmot, melyre egykor tán éppen anyáik, kedvenc színésznőjük iránt való kegyeletük jeléül virágokat ültettek.

— **(Megkerült asszony.)** Élő Róza Svébis Istvánné kaposberekai asszony ezélt egy héttel eltűnt hazulról. Az eltűnt asszonyt keresték mindentűt, de nem találtak rá s már holt hírére is költötték, mikor tegnapelőtt egyszerre csak ismét hazakerült. Hogy hol járt ez idő alatt, azt nem mondta el senkinek; csak azzal okolta meg eltűnését, hogy „rá akart ijeszteni” az urára, a ki mostanában keveset törődik vele, hanem ahelyett örökösen a kocsmában ül. A megkerült asszonyt az ura tárt karokkal fogadta s megígérte neki, hogy ezentúl közösen megosztja szerelmét közte és a — pálinka között.

— **(„Sokan vagyunk otthon.”)** Ezeket a szavakat hangostatta Kovács Gergő Ottilia sósvertikei leányszó, a kit az éjjel csavargáson fogott a rendőrség s mert igazolni nem tudta magát, egyelőre pártfogásába vette. Kovács Gergő Ottiliának heten

HATODIK FEJEZET.

Dömeházi Saul mikor felment a fővárosba, már annak az új életbe egészen beleszokott lakója volt néhai Vas János tanácsos ur családja. Lehet, hogy nem szokták volna meg olyan hamar az új életet, talán meg sem is próbálták volna, hogy Kerékvár kisvárosias nyugodalmát a nagy világvárosnak induló Budapest gyönyöreire cseréljék, ha nem hívja magához őket egy előkelő és gazdag rokonuk, a néhai Vas János tanácsos ur anyai ágon való nagybátyjának, tardosfalvi Tardi Lőrincnek az özvegye, született báró Krisztinkovich Hortenzia.

Dömeházi Saul csakhamar bejáratos lett a bárónő házába, melynek korlátlan ura a Vas család lett hamarosan, amaz egyszerű okból, mert Hortense bárónőt egészen elbájolta a Vas Aranka szépsége és kedvessége s büszke volt a kis rokonra, a kit minden vendége előtt, mint a ház kisasszonyát mutatta be.

Saulnak szintén elég szép sikere volt az öreg bárónő körül. Mikor Tardi Lőrincné előtt Vas Jánosné bemutatatta, a neve hallatára egyszerre leereszkedően nyájas, lekötözöden kedves lett a különben büszke matróna.

— Áh, áh! Dömeházi... Dömeházi... Nemde Dömeházi Alajos fia, ugyebár? Néhai kedves férjem

össze volt pakolva. És akkor éjjel mindketten elutaztak a vonaton Kerékvárról s azóta nem hallottam egyiknek se hírére soha.

Itt ismét csend lesz. S Nagypálné asszony szemei csaknem könyekkel telnek meg, mikor egy darabig elgondolkozva kérdezi:

— De hát hibás vagyok én abban? Tanult az a lány minálunk rosszat? Hiszen a Csökei lányok még gyakrabban idejártak, mint Évi s mégis megmaradtak a tisztas, becsületes élet útján!

Fejes Bercinek persze csak vigasztaló szava van e kérdésre. S aztán, mivel már szinte belefáradtak a beszédbe, csak közönséges dolgokról folyik a társalgás rövid ideig, a minek Fejes Berci felállással vet véget.

— De én most veszem észre, hogy mennyire elbeszélgettem az időt. Pedig a leendő hivatali főnökömnél is tisztelegni akarok még s aztán meg... lakásom sincsen, azt is keresni kellene.

— Ejnye, és nem is kérdezi a régi gasztaasszonyától, Fejes ur, hogy ő nem adna-e önnek lakást. Nézze, ez a szoba nekem most nem kell, hát nem elfogadná-e ezt?

Szólt tréfás nehestelő hangon Nagypálné asszony s benyitja a nagy szobából nyíló másik szoba ajtaját.

— Külön bejárata, a folyosóra nyílik és éppen megfelelően van butorozva egy nőtlen uriember számára.

Teszi hozzá, a mint belép Fejes Bercivel együtt az ajtón keresztül.

— Persze, most már elmúltak azok a régi jó idők; bizony nem igen jár már az öreg Nagypál sógor

vannak otthon, egy szegény paraszt család gyermekei, s a leány azért jött el hazulról, hogy valamikép segítsen magán s ne legyen a szülei nyakán ő is tehernek. Most azonban visszakisérik illetőségi helyére, a honnan úgy látszik, megszökött s így akart világgá menni.

— **(Késelő legény.)** Ma délelőtt 10 óra tájban egy rendőr jelentette a rendőr kapitányságnak, dr. Bahula József orvos bizonyítványának felmutatása mellett, hogy Kirchner János székest egyik társa, Reich János egy vonóskéssel megvágta, még pedig oly szerencsétlenül, hogy jobb karját csaknem egészen keresztülmetszette s egész életére nyomorékká tette. Reich György alkaptány a jelentésre nyomban intézkedett, hogy a késelő legényt a rendőrség elfogja, a mi meg is történt. Reich János a véres verekedés keletkezését kihallgatásakor úgy adta elő, hogy Kirchner vele már régebb idő óta ellenséges lábon lévén, ma szintén civakodást kezdett vele. A civakodás hevében aztán annyira ment, hogy rátámadt Reichre, a ki magát védelmezendő, a kezében levő nagykést használta s dühében megfeledkezve mindénről, oly óriási csapást mért társára, hogy annak karját csaknem egészen keresztülvágta. Kirchner vértől boritva rogyott össze; Reich pedig tettét megbánva, lemondással várta, hogy mikor jönnek érte a rendőrök. A nyomorékká tett legényt dr. Bahula József orvos vizsgálta meg és nagy sebét bekötözvén, kórházba szállítását

elrendelte; a késelő Reich János ellen pedig folyik a vizsgálat.

— **(Elkobzott hal.)** A ma reggeli halpiacon megtartott orvosrendőri vizsgálat alkalmával nyolc kiló olyan balra talált a rendőrség, mely nem éri el a törvényben árusítani megengedett halak méretét. Minthogy ily halakat tulajdonképen halászni sem szabad s így a halászati törvényt lépi át, a ki ily ki nem fejlődött halat a piacra visz, a rendőrség a nyolc kiló halat rögtön elkobozta s a halárus ellen pedig megindítják az eljárást. Az elkobzott nyolc kiló hal a „Matessa“-árvaháznak jut s az árvák így ma estére bizonyosan izletes halvacsorát fognak enni. Vájjék egészségükre!

— **(Nemesség adományozása.)** Vogel Pál cs. és kir. őrnagy, az itt állomásozó 52. gyalogezred zászlóalj parancsnokának ő felsége a király az osztrák örökölő nemességet legkegyelmesebben adományozta.

— **(József főherceg köszönete.)** Az első pécsi veterán és betegsegélyző egyesület József napja alkalmából József főherceghez a következő üdvözlő táviratot küldötte:

„Ő cs. és kir. fensége József főherceg
urnak

Fiumében.

Hodoló tisztelettel kíván számos örömteljes névnapot Fenségednek a védnöksége alatt álló első pécsi veterán- és segélyző egyesület!

Ez üdvözlő táviratra ma délután két óra 25 perckor József főhercegtől a követ-

kező köszönetet tolmácsoló táviratot kapta az egyesület:

„Első pécsi veterán- és segélyző egyesület
Pécs.

Fogadják őszinte hálámat szives üdvölközéseikért

József főherceg.”

— **(Apró tolvajok.)** Az apró gyerektolvajok, a kik úgy teremnek Pécsen, mint a pusztán a szerbtövis, soha sem szünek meg dolgozni. Valami lopás hírének mindig hallani róluk. Most egyik ferenciek-utcájabeli kereskedés elől emeltek el több izben apróbb kifüggesztett tárgyakat, a miket aztán a nyomuk is veszett. De egyet meglestek közülök ma délbén, egy és két óra között s ép mikor egy csomó gyöngyös skatulyát akart zsebre dugni, tetten kapták. Az apró tolvaj bekerült a rendőrséghez.

— **(Körözött napszámos.)** Lenhardt József, pécsi születésű napszámost körözött most a budapesti II. kerületi rendőrkapitányság rendőri kibégés miatt. Lenhardt, a ki az ősszel ment fel Budapestre Pécsről, hogy ott próbáljon szerencsét, valami utonmódon összeütközésbe jött a rendőrséggel s 8 frt pénzbírságra, esetleg két napi fogságra ítélte a rendőrkapitányság. Ez elől a büntetés elől aztán Lenhardt most megszökött. A pécsi rendőrség is keresi, s ha akár itthon, akár máshol fogják el, bizony „bekasszikká” két napra, ha csak le nem szurja a rendőri kibégésért rá kiszabott nyolc forintokat.

sem vacsoráztatni hozzám s fiatal lányrokonaim sincsenek, magam meg már öreg vagyok . . . Node épen azért lesz nyugodalmas lakása nálam Fejes ur. Ezt az ajtót, mutat a nagyszobába nyíló ajtóra, egy szekrényvel eltakarjuk s ebben a szobában sohase fogja ki sem háborgatni.

Miközben beszél az asszony, Fejes Berci végighordozza rajta a szeméit. És mert ezek a szemek gyakorlatot szereztek már, még pedig igen sokat, a nők szépségének megítélésében, úgy találja, hogy diákkori gazdaasszonya még öregségről épen nem beszélhet; fekete a haja, piroszozogás az arca, frissek, üdék a kicsattanó, husos ajkai s termete minden kövérsége mellett elég karcsu még arra, hogy megakadjon az ember szemé rajta. S azzal a biztonsággal, melyet ott fűnt, abban a nagy Babelben sajátított el, meghajlik egy kissé az asszony felé és szeméivel annak fekete, még mindig elég fényes szeméit keresve, mosolyogva szól:

— Jól van tehát, hogy bebizonyítsam, hogy ha minden megváltozott is, egy valaki, az én régi gazdaasszonyom ma kedvesebb és szebb, mint valaha: elfogadom a lakást. Jó?

S odanyújtja jobbát az asszony elé, melyet az a mint megfog a kezével, szinte égeti annak a kis, puha kezének a melegsége s Nagypálné asszonyom arcán a kicsattanó pirosság szinte jelzi, hogy átjárja vérét az a tekintet, a melyet a fiatal ember vet reá, amint most már rászögezi az asszony nagy, fekete szeméit, melyekből forró láng csap ki egy pillanatra Fejes Berci szép, férfias, kőrszakállas arcára.

Kevés idő múlva ruganyos léptekkel halad végig

Fejes Berci Kerékvár utcáin. És meg van elégedve magával s úgy hiszi, új otthonában békés, nyugodt, megelégedett élete lesz s nem irigyli Szeles Gyuri szerencsését sem, a ki most ő helyette gazdálkodik a birtokán, Dömeházi Saul erőlködésén pedig a hirnév, a dicsőség után, csak mosolyog.

Özvegy Nagypál Péterné pedig, vendége eltávoztása után, amint visszamegy a nagy szobába, első dolga, hogy a tükör elé lép és megelégedetten konstatálja magáról, hogy nem mondott épen valótlan széptevést Fejes Berci, a ki ime most, hogy a tejfelesképű diákból szép, szálas emberré, érdekes férfivá fejlődött, ismét csak visszatér a régi gazdaasszonyához, a kinek diákkorában úgy szerette a jó magyaros főztjét s a mit — nem értvén hozzá — nem látott meg rajta akkor, meglátja most, mikor férfi és pedig a javából.

S ez a dolog olyan jókedvre hangolja, hogy a mint a kimenőről hazatért fruska nagy bátortalanul megkéri, hogy engedné el estére egy házibálba, minden ellenkezés nélkül megadja az engedelmet. A miben később, a mikor csak kér a leány, mindig van része.

A Nagypál Péterné asszonyomnak híre megy a szolgálók közt nemsokára, hogy csupa öröm nála szolgálni. Akkor van kimenője a leánynak, a mikor akar. Aztán meg milyen csinos fiatal ur lakik nála. A ki azonban még csak meg se csipkedi a szolgálóleány arcát s ha akkor nem mosolyogna, ha Nagypálné asszonyonál beszél, talán talán sohase látnák jókedvűnek az érdekes, szép, férfias arcát.

— **(Rendőri humor.)** Szeless Adorjánt a francia hatóság sok huza-vona után végre kiadta s az utban is van Budapest felé, hogy a Thul Valér kárára elkövetett sikkasztás miatt kiállja büntetését. És ime a hivatalos rendőri lap legutóbbi számában körözik sikkasztás büntette miatt szegény Szeless Adorjánt, most, mikor már a magyar királyi rőndőrség kezei között van. Ilyen a rendőri humor... vagy talán előrelátás ez; hátha megszökik véletlenül Szeless a rendőrök kezei közül s így ideje korán el lesz rendelve — előre a körözése!

— **(Megszökött szolgál.)** Máté József siklósi országúti hentesnél alkalmazásban volt K n a p p Máté szolgálta ma éjjel gazdájától megszökött. Máté József bejelentette a szolgálta szökését a rendőrségnél s most keresik a szökevény szolgálta, hogy — ha kézre kerithetik — visszakísérjék szolgálta helyére, annál is inkább, mert nemcsak minden felmondás nélkül távozott, de még tartozása is van gazdájánál, a mit le kellene neki szolgálta. Hogy mi volt az oka a szökevény szolgálta a szökésre, az egyelőre szinte megfejtethetlen a gazdája előtt, mert semmi baja sem volt a szolgálta s úgy gazdája vele, mint ő a szolgálta meg volt elégedve. No majd kivallja a rendőrség előtt, hogy mi vitte rá a szökésre.

— **(A Kereky-ház végzete.)** A tavalyi építkezési szerencsétlenségről oly emlékezetessé vált Kereky-háznál, a Ferenciek-utcájában, ma dél felé ismét majdnem szerencsétlenül járt egy öreg napszámos ember, a ki az állványok elbontása közben egy deszkán megcsuszott és lezuhant a földre. Szerencsére azonban csak a homlokán szenvedett kisebb, jelentéktelen sérülést; mindazonáltal annyira halálra ijedt, hogy kocsin kellett a lakására szállítani.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márc. hó 20-án. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A honvédelmi tárca tárgyalása került végre ma a napirendre. Első szónok

Helfy Ignác volt, a ki élesen kikelt a miatt, hogy a honvédségben a hagyományos osztrák szellem egyre terjed. Határozati javaslatot nyújt be a honvédségnek tüzéséggel leendő ellátására.

Pongrácz Károly gróf szerint a mostani rendszert teljesen el kellene törölni és a hadseregben a nemzeti szellemet ápolni; sajnos, a korrupció már a hadseregbe is befészkelődött.

Lits Gyula elmondja, hogy a király a kiscelli és erdélyi nagy hadgyakorlatokon elégedetlen volt a honvédséggel, a mely után több jó tisztet nyugdíjaztak, így Zoltán honvédtábornokot is. Kéri a minisztert, intézkedjék, hogy a millenniumi ünnepeken a honvédség képviseltesse és hogy a június 8-iki diazmenetben honvéd, gyalog- és lovasezredek is mutasson be, melyeket a történelemből vett nevekre, mint Rákócy, Bercsényi nevezzenek el.

Tóth Ernő határozati javaslatot nyújt be, hogy a honvédelmi miniszter a nem engedélyezett kölcsönökről a Háznak jövőben előzetes jelentést tegyen.

Bolgar Ferenc kritizálja a miniszter működését és konstatálja, hogy a mostani rendszer már túlélté magát.

TÁVIRATOK.

— Egyszekedő miniszterek.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy Dezső b., Dániel Ernő és Lukács László miniszterek ma reggel Bécsbe érkeztek; még csak Darányit várják és akkor az osztrák miniszterekkel folytatják a tárgyalásokat.

Laptulajdonos SAUTTER GUSZTÁV Felelős szerkesztő PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszagatások, ütési és ficzomodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a **REPARATOR** nevű gyógyszer, melynek üvege 50 kr, vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reperatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tétetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a **TOKAJI CHINA VAS-BOR**, mely az országos egészségügyi tanács javaslataára belügymin. engedélylyel láttatott el. Sok rossz utánzat létezik, miért is kérem vételnél névalírást követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr, nagy 3 frt.

ACATIA - SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 drb 50, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét biztosan eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál, előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárám kiválóbb speciálításai, melyek főváros és országsszerte a legjobb hírnévnek örvendenek a postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszerára a „Magyar Koronához“ BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

szerszertlen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetően és általánosan ismeretes házi és népszert.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomoréngesség, bizsós lehelet, lefultság, savanyu, felbőfőség, hasmenés, gyomorégés, telesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, yomorgórs zökölés.

Hatatos gyógyszernek bizonyult fájásnál, a megnyírtben ez a gyomortól szárazozott, gyomortulterelésnél elegekkel és italokkal, gúliszák, májbajok és hámor oídáknál.

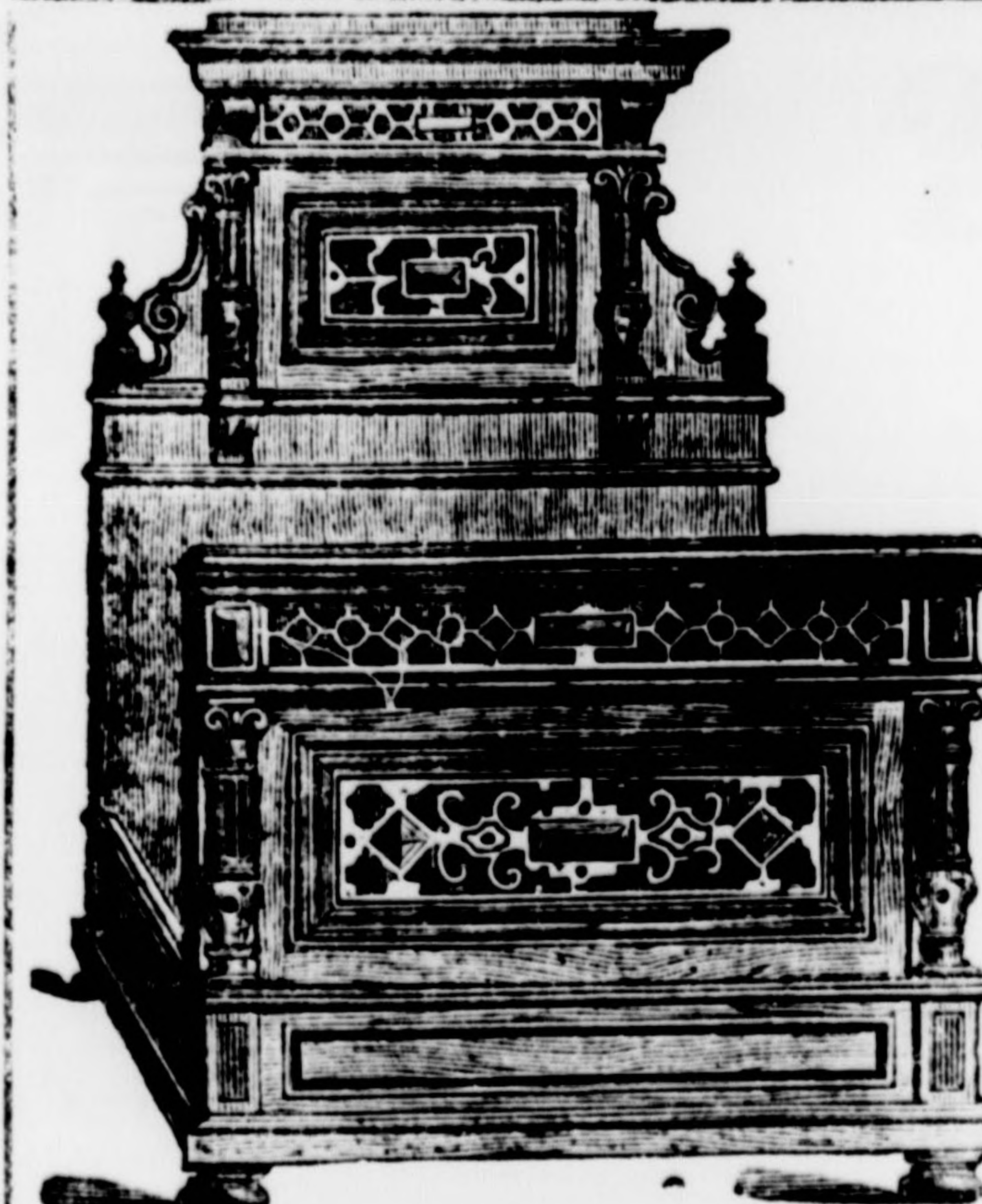
Emulttt bajoknál a **Mária-czelli Gyomor-cseppek** evék óta kitűnőnek bizonyultak a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktar: **Török József** gyógyszerára **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a kezítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságot bizonyítom“.

A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Pécsett: Irgalm. gyógyszer., Zeiga László gyógyszer., ifj. Er-reth János gyógyszer., Sipocz István gyógyszer., és Góbel Kálmán gyógyszer. Pécs váradon: Dvorsky Béla gyógyszer., Siklóson: Petrasch gyógyszer., és Szent-györgyi M. gyógyszer. Szigetvárott: Salamon Gyula gyógyszer. és Viny Sándor gyógyszer.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbítva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. sz.

Nagy választékban teljes és stylszerűen berendezett alvó-, dísz- és ebédlő szobák mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári árak mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhető, mint Budapesten, vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

A legkitünőbb

és

legolcsóbb

hektograf-

anyag

kapható

T a i z s J ó z s e f

könyvnyomdájában

P é c s e t t,

Mária- és megye-utcza sarkán.